Ampliació de l'Enginyeria del Programari

Anàlisi i especificació

Què hi ha en aquest material

- Recordatori d'INEP
  - o El paper de l'anàlisi
    - ➤ De cara al desenvolupament l'únic que ens interessa de l'anàlisi és l'Especificació
  - Especificació
    - Un contracte amb dos destinataris
    - o Desenvolupament àgil: alguns consells
    - o Casos d'ús

Aquest material és una simplificació del donat a INEP

Anàlisi

Preguntes rellevants per als desenvolupadors

• Com a desenvolupadors l'únic que ens interessa de

• Quin sistema informàtic volem construir?

l'anàlisi és la resposta a la següent pregunta:

➤ Anàlisi de funcionalitats, anàlisi del negoci, ...

Què ens interessa de l'anàlisi

- Ens és igual com hem decidit quin sistema construir
- Ens és igual a qui hem convençut i com
- Ens és igual d'on surten els fons per a pagar el sistema
- Ens és igual el cost del sistema
- L'únic que ens interessa és què hem de construir i sota quines resrtriccions
  - o Tenim una restricció d'hores
    - Quanta gent podem emprar, i en quin nivell de coneixements
  - o Tenim una restricció de temps
    - Quan hem de començar i quan hem d'acabat
  - Tenim restriccions tecnològiques
    - Quines eines hem o podem usar

Les nostres restriccions

- En les assignatures d'INEP i AMEP no tractarem explícitament com gestionar les restriccions temporals, les d'hores-persona i les tecnològiques
  - o La restricció temporal és la durada del curs
  - La restricció de recursos és el treball en parella durant la durada del curs
  - La restricció tecnològica és l'ús del Java en el seu nivell més simple

Especificació

El paper de l'especificació

• De l'anàlisi l'únic que ens interessa és l'**Especificació**

- L'Especificació ens diu què fa el sistema
- Propietats
  - No ambigua
  - o Clara i concreta
  - o Comprensible pel client i pel dissenyador
    - ➤ Pot exigir fer dos tipus de documentació diferents
  - o En termes del problema

Dues perspectives

9

Estructura

- O Quina informació és rellevant pel problema
- O Quines interrelacions hi ha entre els elements d'informació

Comportament

- O Quins usos rellevants fem del sistema
- O Què n'espera l'usuari del sistema; la seva funcionalitat

Construcció de l'especificació

- Sempre hem d'especificar les dues perspectives
  - o L'orde és indiferent
- Usarem un desenvolupament àgil, no pas en cascada
  - No cal esperar a tenir acabada una perspectiva per començar amb l'altra
  - No cal esperar a tenir acabada l'especificació per començar el disseny

O La nostra tasca és una tasca de reconsideració contínua

Recomanacions

- Aneu saltant de l'estructura al comportament
  - O Quan us quedeu encallats, canvieu de perspectiva
  - Intenteu prototipus
- Del tot o res al de mica en mica
  - Subdividiu el problema
  - Treballeu incrementalment
    - Llegiu-ne més
      - o Pressman
        - Capítol 3: Desenvolupament àgil
        - Capítol 4: Principis bàsics

Essència de l'especificació

- És un producte de l'anàlisi
  - És el que interessa conservar de cara al desenvolupament
- És el contracte del desenvolupament
  - Diu què s'ha de desenvolupar
    - Ha de contemplar totes les situacions possibles
- S'expressa en termes del problema

Elements de l'especificació

- L'especificació ha de contenir:
  - Descripció del domini
    - Glossari de termes del problema
    - Àmbit d'actuació
      - Què s'incorpora al sistema informàtic i què no
  - Comportament dinàmic

Mode de comportament

Propietats estàtiques

Model d'estructura

Els dos extrems de l'anàlisi

- Requeriments
  - Què vol el client
- Especificació
  - Què prometem donar-li
  - Contracte
    - · Amb el client
    - Contracte del disseny

El paper dels Casos d'ús

- El nostre model de comportament es basa en el model de Casos d'ús
- El que ens interessa és l'Especificació dels Casos d'ús

Els CU són l'Especificació del comportament del sistema

Cas d'ús com concepte de l'especificació

Ús prototípic del sistema que fa que aquest tingui un valor afegit per a l'usuari

Ús del sistema

 Exigeix un agent extern que s'acosta al sistema per aconseguirne un resultat

Valor afegit

- La funcionalitat que resol o ofereix aquest ús justifica per sí mateixa l'existència del sistema
  - ➤ El sistema resol un dels nostres problemes fonamentals

Què no és un cas d'ús

- No és una "ordre" oferta pel sistema (entrada de menú, botó, etc)
  - Un cas d'ús pot requerir diferents ordres
    - Comprar pot englobar introduir els articles comprats i introduir el mètode de pagament
  - Poden haver "ordres" que no es corresponguin a cap cas d'ús
    - Funcionalitats addicionals (ex. Llistats); funcionalitats auxiliars (ex. Manteniments)
- Idea clau: valor afegit

Cas d'ús en l'especificació

- Ha de contenir
  - Descripció a grans trets
    - Funcionalitat
    - Escenari prototípic
    - Condicions assumibles
  - Responsabilitats
    - Què ha d'assegurar la realització del cas d'ús

Actors

- Fil de realització en forma de seqüència d'esdeveniments de sistema
- Contracte dels esdeveniments

Contracte del cas d'ús

> Contracte del cas d'ús

UML: Diagrama de seqüència del sistema

Josep M. Merenciano

ESO₁

Actors

- Agent extern al sistema que
  - pot iniciar o intervenir en un cas d'ús, i
  - interacciona directament amb el sistema
- No necessàriament es tracta de persones
  - Poden ser sub-sistemes o altres sistemes
    - Ex. El rellotge del sistema
  - Poden definir rols assumibles per diferents persones
    - Ex. Tant l'Anna com en Pere són caixers

La utilitat dels actors

- L'anàlisi dels actors ens pot ajudar a detectar CU
  - Usos en llocs diferents, o en moments diferents, o per diferents actors es corresponen a CU diferents
- De cara al desenvolupament no té massa rellevància
  - o Pot influir en temes de seguretat i autentificació
    - ➤ En la nostra política de simplificar al màxim no ho tenim present, almenys en una primera fase

Esdeveniments de sistema (ES)

- Peticions que un actor fa al sistema
- Constitueixen la interfície del sistema

El sistema especificat és una màquina virtual que com a operacions té els esdeveniments de sistema

Els esdeveniments de sistema i la interfície

- Els esdeveniments de sistema es defineixen independentment de la interfície d'usuari
  - Els esdeveniments de sistema ens diuen què ens ofereix el sistema com a màquina virtual
  - La interfície d'usuari (IGU) defineix com l'usuari genera els esdeveniments pertinents de sistema en cada cas
- Els casos d'ús ens diuen què ha de fer el sistema, no pas com

Què no és un esdeveniment de sistema

- Els esdeveniments de sistema es defineixen independentment de les accions d'interfície
  - Hi ha accions d'interfície que no generen cap esdeveniment de sistema
  - Hi ha accions d'interfície que generen múltiples esdeveniments de sistema

Acció d'interfície: menú, botó, etc

Esdeveniments de sistema: Paràmetres

- Un esdeveniment de sistema és el mecanisme de comunicació dels actors amb el sistema
  - Cal donar nom a la invocació
  - Cal indicar quina informació va amunt i avall: els paràmetres
    - . Nom
    - Semàntica
    - . Tipus
      - Tipus del problema, no pas de la solució.

En concret res de tipus màquina com int o string

Contracte d'un cas d'ús

- Contracte del cas d'ús
  - Responsabilitats i funcionalitats
  - Contextos de realització
  - Escenari i actors
    - L'escenari en termes dels esdeveniments de sistema
- Contracte dels esdeveniments de sistema
  - Nom i paràmetres
  - PRE i POST